

O autorach

Adrianna Napiórkowska

Absolwentka MIESI (SGH) i członkini koła naukowego Business Analytics. Obecnie studiuje Analizę Danych (NOVA IMS)

napiorkowska.adrianna@gmail.com

Jacek Dziwisz

Student Data Science & Big Data Analytics (SGH) i członek koła naukowego Business Analytics.

kontakt@jacekdziwisz.pl

Plan warsztatu

- 1. Czym jest uczenie maszynowe
- 2. Proces uczenia maszynowego
- 3. Typy zadań w jakich wykorzystywane jest uczenie maszynowe
- 4. Ocena jakości modeli
- 5. Omówienie kilku modeli z przykładami użycia w Python
  - 1. Perceptron
  - 2. Regresja logistyczna
  - 3. Drzewo decyzyjne
  - 4. Algorytm k-najbliższych sąsiadów

Machine Learning

"A computer program is said to learn from experience E with respect to som class of task T and performance measure P, if its performance at task in T, as measured by P, improves with experience E."

(Mitchell 1996)

Uczenie maszynowe

- Obserwacje używane są jako przykłady i służą do budowania wiedzy, która jest bardziej uniwersalna
- Mimika ludzkiego procesu uczenia, czyli uczenie "na przykładach"
  - Parkowanie samochodu
  - Jazda na rowerze
- Zastosowania:
  - Bardzo duża liczba zmiennych objaśniających
  - Zapotrzebowanie na szybkie decyzje
  - Konieczność podjęcia decyzji bezstronnej, bez udziału człowieka

Definicja problemu

Mając dany zbiór **D**, składający się z par: (**x**, y) znaleźć jak najlepsze przybliżenie funkcji (relacji) pomiędzy wektorem **x** a odpowiadającej mu wartością zmiennej objaśnianej y.

$$\forall_{i=1,2,\dots N} \qquad \varphi(x_i) = y_i$$

Terminologia:

φ – szukana funkcja

D – zbiór uczący

Uczenie (learning) – proces pozwalający na znalezienie funkcji **f** stanowiącej jak najlepsze przybliżenie funkcji φ

f - model

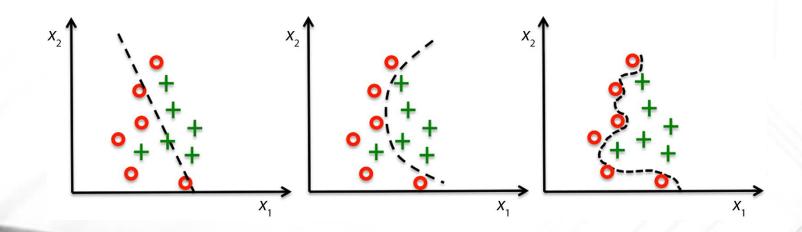
 y_i - wartości zmiennej objaśnianej (target value)

Umiejętność uogólniania

Można powiedzieć, że nasz model f ma umiejętność uogólniania, jeśli zachowuję się jak φ również na danych, które nie należą do zbioru uczącego.

Gdy model jest za bardzo dopasowany do danych treningowych, mówimy o **przeuczeniu** (overfitting).

Miarą jakości modeli jest to jak dobrze model klasyfikuje przypadki znajdujące się poza zbiorem uczącym.

Przykład

Zbiór uczący:

x_1	x_2	y
1	8	9
3	3	6
4	2	6
7	3	10

Model 1

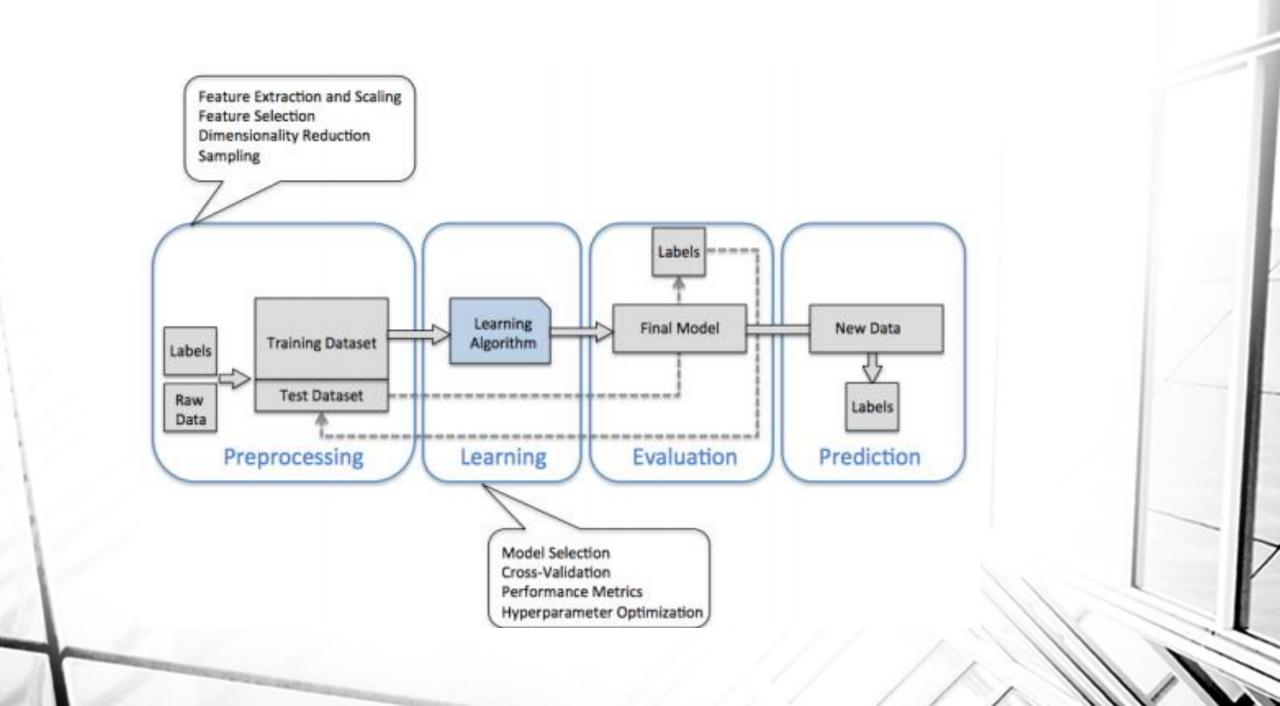
$$\varphi_1(x_1, x_2) = x_1 + x_2$$

Model 2

$$\varphi_{2}(x_{1}, x_{2}) = \text{if } (x_{1} == 1) \& (x_{1} == 8) \ return 9$$
 $else$
 $if (x_{1} == 3) \& (x_{1} == 3) \ return 6$
 $else$
 $if (x_{1} == 4) \& (x_{1} == 2) \ return 6$
 $else$
 $if (x_{1} == 7) \& (x_{1} == 3) \ return 9$
 $else$
 $return \ random \ number$

Typy zadań uczenia maszynowego

Ocena jakości modelu – podział danych

- Jak dobrze nasz model klasyfikuje obserwacje nieznajdujące się w zbiorze uczącym
- Aby to sprawdzić należy podzielić zbiór przykładów (obserwacji) na dwie części:
  - Zbiór treningowy (A)
  - Zbiór testowy (B)
- Jeśli chcemy później jeszcze dokładniej porównać modele, możemy wcześniej sprawdzić je na zbiorze walidacyjnym (C), zostawiając zbiór testowy do ostatecznego sprawdzianu

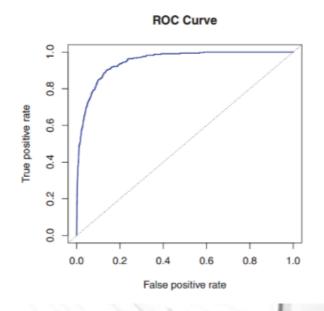
Ocena jakości modelu - walidacja krzyżowa

Experiment 1	
Experiment 2	Tuninin
Experiment 3	Training
•	Validation
Experiment 4	
Experiment 5	

Ocena jakości modelu

- Tablica trafności
  - Dokładność modelu (accuracy) (TP+TN)/(TP+FP+FN+TN)
  - Wrażliwość (sensitivity) TP/(TP+FN)
  - Specyficzność (specificity) TN/(TN+FP)
- Krzywa ROC (receiver operating characteristic curve)
  - Pole pod krzywą ROC (AUC area under (ROC) curve)
  - Odsetek poprawnie zaklasyfikowanych obserwacji w zależności od progu decyzji

	Wartości rzeczywiste		
		1	0
Predykcja	1	TP	FP
	0	FN	TN

Scikit-learn – uczenie maszynowe w Python

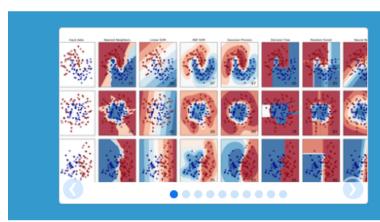

Installation Documentation -

Examples

Google Custom Search

Search X

scikit-learn

Machine Learning in Python

- · Simple and efficient tools for data mining and data analysis
- · Accessible to everybody, and reusable in various contexts
- . Built on NumPy, SciPy, and matplotlib
- · Open source, commercially usable BSD license

Classification

Identifying to which category an object belongs to.

Applications: Spam detection, Image

recognition.

Algorithms: SVM, nearest neighbors,

random forest. ...

- Examples

Regression

Predicting a continuous-valued attribute associated with an object.

Applications: Drug response, Stock prices. Algorithms: SVR, ridge regression, Lasso,

Examples

Clustering

Automatic grouping of similar objects into sets.

Applications: Customer segmentation, Grouping experiment outcomes

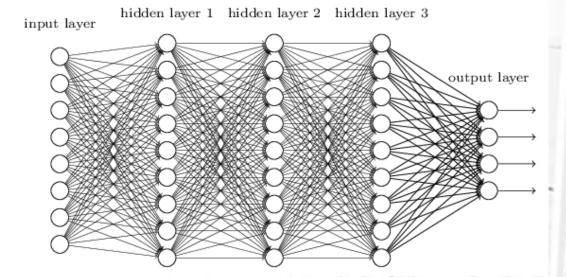
Algorithms: k-Means, spectral clustering, mean-shift. ...

Perceptron

 $in(t) \begin{cases} x_1 & w_1 \\ x_2 & w_2 \\ x_3 & w_3 \end{cases} \qquad \sum \qquad out(t)$ $w_0(t) = \theta$

Najprostsza sieć neuronowa

- 3 warstwy:
  - Dane wejściowe wartości zmiennych objaśniających
  - Neuron agregujący wartości z pierwszej warstwy
    - Wynik przekształcany jest następnie za pomocą funkcji aktywacji w daną wyjściową
  - Dane wyjściowe predykcja

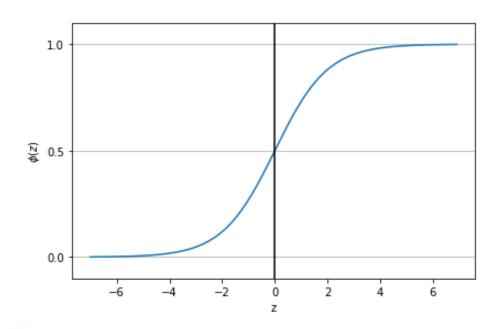

Źródło: https://pl.wikipedia.org/wiki/Perceptron,

Proces uczenia

- Optymalizacja funkcji kosztu przez odpowiedni wybór wag
- Algorytm:
  - 1. Zapoczątkuj wektor wag losowymi, małymi liczbami (mogą być zera)
  - 2. Wybierz szybkość uczenia (learning rate)
  - 3. Dla każdego przykładu:
    - 3.1 Oblicz wartość zmiennej objaśnianej wynikającej z modelu
    - 3.2 Zaktualizuj wagi według wzoru: $w_j \coloneqq w_j + \Delta w_j$, gdzie $\Delta w_j = \eta(y^{(i)} \widehat{y^{(i)}})x_j^{(i)}$, a η to wybrana w poprzednim kroku

Regresja logistyczna

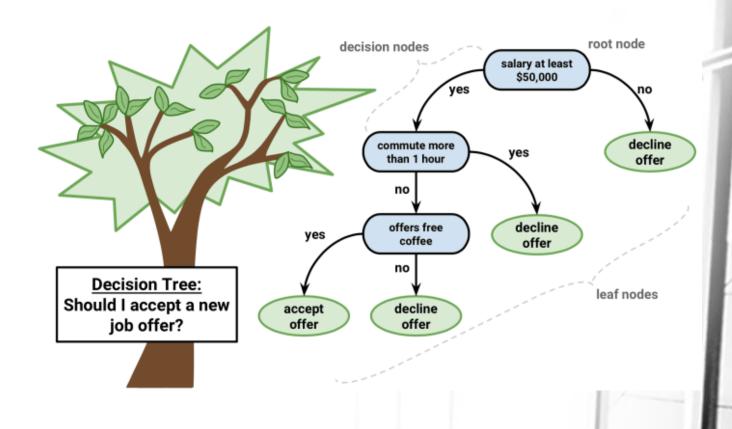

- Funkcja o kształcie litery S
- Iloraz szans (ang. odds ratio, OR) stosunek szans wystąpienia danego zdarzenia do szans jego niewystąpienia
- Funkcja logitowa $\operatorname{logit}(p) = \ln \frac{p}{1-p}$
- Przekształcenie odwrotne

$$p = rac{e^{\operatorname{logit}(p)}}{1 + e^{\operatorname{logit}(p)}} = rac{1}{1 + e^{-\operatorname{logit}(p)}}$$

Drzewa decyzyjne

- Metoda nieparametryczna
- Model bardzo elastyczny i łatwy w interpretacji, lecz często prowadzi do przeuczenia
- Przycinanie drzew
  - Aby uniknąć problemu przeuczenia modelu, jako jeden z parametrów podajemy maksymalną głębokość drzewa

Miary podziału w drzewach decyzyjnych

- Miary ilości informacji niesionej przez podział zbioru względem danego atrybutu
- Entropia

$$-\sum_{i=1}^{c} p(i|t) \log_2 p(i|t)$$

Współczynnik Ginniego

$$\sum_{i=1}^{c} p(i|t) (1-p(i|t))$$

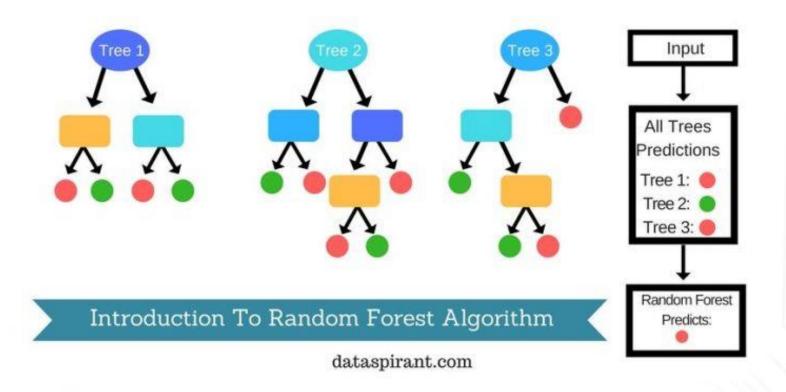
Maksymalna wartość w sytuacji gdy klasy w liściu są tak samo liczne

Las losowy

- Bagging uśrednianie wyniku pochodzącego z wielu modeli
- Każde drzewo w lesie losowym budowane jest na losowym podzbiorze zmiennych i obserwacji
- Wiele słabych klasyfikatorów
- Możliwość odczytania istotności zmiennych

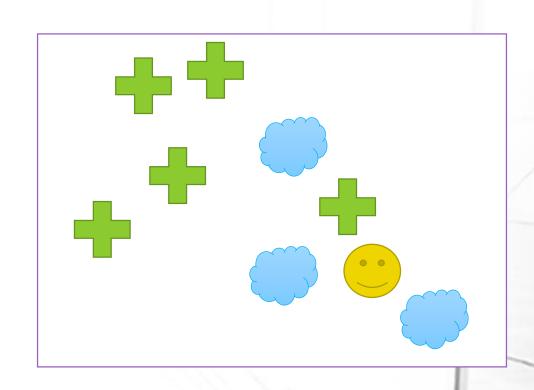
Las losowy

Źródło: http://dataaspirant.com/2017/05/22/random-forest-algorithm-machine-learing/

Algorytm k-najbliższych sąsiadów

- Metoda nieparametryczna
- Uczenie przez zapamiętywanie wszystkich obserwacji
- Wybór k punktów znajdujących się najbliżej obserwacji, którą mamy zaklasyfikować
- Ustalenie klasy poprzez głosowanie większościowe

Wszystko zależy od problemu

- no free lunch theorem

Pytania?

napiorkowska.adrianna@gmail.com kontakt@jacekdziwisz.pl

- S. Raschka, Python Machine Learning
- T. Mitchell, Machine Learning
- T. Hastie, R. Tibshirani, J. Friedman, The Elements of Statistical Learning
- scikit-learn.org